

PROTOKOŁ przesłuchania świadka

Dnia 24. III. 1949. r. w Warszawie, Członek Głównej Komsji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce Mgr Norbert Szuman działając zamocy Dekretu z dn. 10. 11. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 293), przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka bez przysięgi.

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści art. 107 i 115 k.p.k. - świadek zeznał co następuje:

- Imię i nazwisko: - Anna Pacholika z d. Frickacz
- Data i miejsce urodzenia: - 16. VII. 1901 Ulesie pow. Piotrków
- Imiona rodziców: - Karper i Waleria z Kamieńskich
- Zawód ojca: - gospodarz
- Przynależność państw. i narod.: - polska
- Wyznanie: - r.-kat.
- Wykształcenie: - V oddziałów szkoły powsz.
- Zawód: - przymeris - ślusarki
- Miejsce zamieszkania: - W-wa, Al. Niepodległości 132 w 82
- Karalność: - nie karana

W 1942 r. za pośrednictwem Arbeitssamti w Warszawie doślatała posadę kucharki w domu przy ul. Piłtawskiej 26 w Warszawie, zajmowanego przez 44.

Przy Piłtawskiej 26 mieszkali się tylko mieszkani 44. małż. - prowadzali gabinet in-
dziej, wydaje mi się, że w Al. Grucha.

Od 1942 r. do powstania mieszkało przy Piłtawskiej 26 tylko pani Niemców m. in. podoficer Mall, zastępcą kapturańskiego

Pacholika

Nub. Sz.

9
oficera Benischa. Pora nimi pracowali w kuchni
podoficer Edward Seifert, podoficerem prawnik
wymy byl ras' podoficer Andreas Loho (?).
krasami przydzielat na uspechje, oficer Pleuk
- rangi nie znam, w skilarski, swedniego wzrostu
krecpy, okolo 40 lat.

Ja pracowalam na klacke schodowej blizszej
domni Pitawskiej 24, oficerowie zamieszka-
kali na klacke schodowej blizszej domni Pitaw-
skiej 28. Dorozca na tej klacke byl "Henryk",
dorozca na tej klacke schodowej gdzie ja
pracowalam byl Tomasz Wladystaw.
Pora gripa oficerow i podoficerow, ktorey
raznowali sie administracja domni, lokato-
ry domni zmieniali sie czesto - byli to, o ile
wiedziem, kawke 44-letni.

Poniewaz mieszkalam na woli, a do pracy
na Pitawskiej dochodzilam tylko, otrzymu-
lam przepustke z fotografia, ktora byla
wystawiona przez te same jednostke, ktora
na, najmuje dom przy Pitawskiej 26, wy-
stawiła mi karteczke do niemieckiego protoko-
lu z dnia 14.10.1944r. wysta-
wienie przez "SS - Kav. Aufb. u. Ers. Abt. 8"

Wybuch powstania warszawskiego 1944r.
zastal mnie, ~~moje~~ moje córke Joannę
Pacholka - Pichowa (zam. obecnie w Łb-
lęgu przy ul. Krakowskiej nr 16), ktora
pracowala jako pokojowka na Pitaw-
skiej 26 i dwige córke - Helene Pacholka,
ktora przed wybuchem powstania do mnie
przyjechała - na miejscu pracy, tj. Pitawskiej
26.

Z momentem wybuchu powstania, na Pi-
Pacholka Nukifur

Tawskie; 26 było tylko niewielu Niemców - zdaje się, że około 10, reszta, kilkadziesiąt, wyjechała na kilka dni przed powstaniem do Niemiec.

Jednakże niemal równocześnie z wybuchem powstania przyjechało do domu przy Piławskiej 26 50 SS-marców na rowerach - przyjechali podobno z terenów wyskigowych na Sturweii.

Po pewnym czasie, jeszcze 1 sierpnia przybyli Niemcy dalsze posiłki - policja niemiecka, ukraińcy - kilkadziesiąt rozkazami i 2 sierpnia przygotowali 350 obiadów. Dom Piławska 26 był ostrzeliwany z dwóch stron - od Piławskiej i od Madalińskiego. Wcy Niemcy robili jakieś wypadki z naszego domu - nie imieniem podać, kilka godzinie widziałam, jak Niemcy przewożą swych rannych.

O co katalogi niemieckie na Piławskiej 26 był Dickmann, którego Niemcy tytułowali „Hauptsturmführer” - Dickmann służył w czasie powstania, zdaje mi się, że we wrześniu. Zastępcą Dickmanna był Saffert, zdaje mi się, że Obersturmführer.

Wiem, że w czasie powstania, dały mi imieniem podać, około 100 Niemców pod dowództwem Safferta poszło na X-paradziową akcję na Powisie.

O innych akcjach niemieckich nie mogę tego powiedzieć nie imieniem.

Wiem, że w czasie powstania, dały mi imieniem podać, Niemcy w czasie nie-

Pacholska NubM.

udałego ataku powstańców ^{na nasz dom} wzięli kilkunastu
powstańców nawięzł do niewoli.
Umieszczono ich na podwórzu, gdzie, jak się
szata od Niemców, przetrzymywano ich.
Jeden z ~~nas~~ jeńców został przewieziony samo-
chodem - widzieliśmy to - , jak Niemcy świet-
lili, na szkiełko.

Porozali powstańcy zostali na podwórzu roz-
strzelani - a ranej dobie, gdyż byli ranni
w akcji na nasz dom - Niemcy mówili nie-
długo sobie, że sąsiedzi ^{to} przeprowadzi osobie-
nie Obersturmführer Saffert.

Kiedy powstanie na robotnicze już dogasało,
a siły powstańcze były już słabsze, Niem-
cy z naszego domu wychodzili w teren na
akcje. Dohad jednakże, i jako charakter-
ystyczny te akcje, nie imiemy podać.

Wzięli raty niemieckie z Piławskiej 26
wyjechała we wrześniu, jeszcze w toku
powstania do Czechosłowacji - podobnie do
jakiejś miejscowości pod Pragę - byli to
44-owcy, na ich miejsce do naszego domu
przyszła policja niemiecka z terenów Sejmu.

Ja opuściłam razem z obiema siostrami dom
przy Piławskiej 26 15 października 1944 r.
Razem z nami zostały rewolucyjne kobiety - Polki
i dorosła "Kuryk". Meksykańki - Polacy, dopro-
wadzeni do nas w czasie powstania na roboty
z Rakowieckiej, zostali przeprowadzeni na
Rakowiecką. O losie ich nie wiem.
Na tym protokół zakończono i odryłano.

Pacholska Anna
